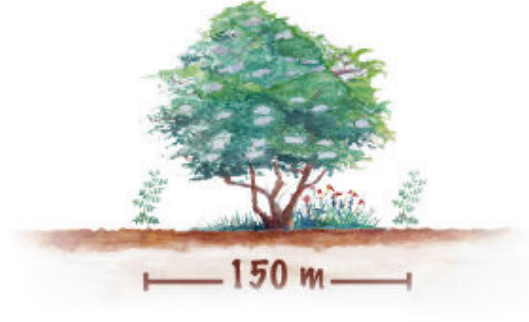

FROM SEED TO SEED

Educational films on seed production

İZOLASYON TEKNİKLERİ

Bahçede aynı türün farklı çeşitleri arasında çapraz tozlaşma riski olduğunda, çeşitlerin kendilerine özgü özellikleri korumak için onları izole etmek gerekir. Bir çok izolasyon tekniği bulunmaktadır.

▶ Mekansal İzolasyon

En basit yöntem, bir parselde her türden yalnızca bir çeşit yetiştirmektir. Başka bir çeşit, çapraz tozlaşma oluşmasını önlemek için yeterince uzaktaki bir parselde yetiştirilmelidir.

Mesafeler her sebze için tek tek belirtilmiştir. Çevresel faktörler ve tozlaşma tipi de belirleyicidir. Eğer böcekler yardımıyla döllen bir bitki ise, birkaç yüz metrelik mesafe yeterli olacaktır. Rüzgarla tozlaşma durumunda ise çeşitler arasında çok daha büyük bir mesafenin bırakılması gereklidir. Kalın bir çal, rüzgar ve böcekler tarafından taşınan polen riskini büyük ölçüde azaltabilir. Tohum için yetiştirilen bitkilerin yakın çevresinde çok sayıda çiçeğin bulunması, böcekleri çekecek ve onları diğer tohumluk bitkilerin çiçeklerinden uzaklaştıracaktır.

► Zamansal ?zölasyon

Ayn? sebzenin iki çe?idinin yeti?tirilme periyotlar? zaman içinde kademelendirilebilir. Bu sayede, bitkiler ayn? anda çiçek açmayaca??ndan çapraz tozla?ma imkans?z hale gelir. Örne?in ayn? parselde iki çe?it marul yeti?tirilebilir; çok daha erken ekilen biri çiçek açmaya ba?larken di?eri henüz fide halindedir. Elbette, bitkinin döngüsünü, özellikle de çiçeklenme döneminin uzunlu?unu bilmek önemlidir.

► Mekanik ?zölasyon

Sinek tülü, tam anlam?yla güvenli tohum üretmek için paha biçilmez bir yard?mcıdır. Böceklerle ve amac?n?za uygun bir tül seçilmelidir: böceklerin içeri girmesini mi engellemek istiyorsunuz, onlar? içeride tutmak mı? Bu tüller çe?itli ?ekillerde kullan?labılır.

Tek bir çiçe?i örtme tekni?i, hermafrodit ve kendi kendine döllen çiçeklerde, az miktarda tohum elde etmek için kullan?lıdır. Henüz aç?lmam?? çiçe?in etraf?na içine hiçbir böce?in giremeyece?i ?ekilde küçük bir tül kese ba?lanır. Çiçek soldu?unda, sebzenin bozulmadan geli?ebilmesi için kese ç?kar?lmalıdır. Tohumluk olarak ayrılan bitkiyi i?aretlemeyi unutmay?n.

Bu yöntem, bir dal? veya hatta tüm bitkiyi kapatma biçiminde de kullan?labılır. Ancak bunun öncesinde, zaten aç?k olan çiçekler kald?r?lmalıdır çünkü onlar?n böcekler taraf?ndan tozla?m?? olma riski vardır.

File örtüler veya tüneller, daha büyük miktarda tohum üretmek için çok etkilidir. Her tür için kaç adet tohumluk gerekti?i belirtilmi?tir. Hermafrodit ve kendi kendine döllen bitkiler, böceklerden korunmak için ayn? tünel içerisinde yeti?tirilebilir.

Tozla?mak için böceklerle gereksinim duyan bitkileri tozla?t?rmak için tünele bombus ar?kovanlar? yerle?tirilir. Bu durumda her türden sadece bir çe?it yeti?tirilebilir. Kovan?n maliyetini kar??lamak için, birçok tohumluk bitkinin bulundu?u geni? bir seraya sahip olmak tercih edilir.

Ayn? bahçede ayn? türden iki çe?it bitki yeti?tirmek istiyorsanız, örne?in iki farklı kabak çe?idi gibi, sırayla örtü altına alma yöntemi de uygulanabilir.

Bir kovan kullan?lmaks?z?n, türün bir çe?idi bir tünelde, ayn? türden ba?ka bir çe?it de ba?ka bir tünelde yeti?tirilir. Çiçekler açt??? süre boyunca tünel örtüleri dönü?ümlü olarak aç?labılır. İlk gün 1 numaralı tünel aç?lır, 2 numaralı tünel kapat?lır. Ertesi gün ise tersi yapılır. Tüneller sabah erkenden aç?lmalıdır çünkü böcekler yaz aylar?nda erken saatte faaliyete geçer. Akşam ise art?k herhangi bir ses duyulmay?ncaya kadar kapanmaz. Bu yöntemle tozla?an di?i çiçek say?s? ve dolay?s?yla meyve say?s?nda azalma görülür. Ancak do?a o kadar bereketlidir ki, sonraki yıllarda bahçeden bol miktarda tohum alınacaktır.

Longo mai

civique
forum.org

This text is the voice-over of an educational film about seed production, hosted and downloadable on www.diyseeds.org